

Важашур авыл жирлеге башкарма комитеты

Карап

16 ноябрь 2022 ел

№12

2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Важашур авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын раслау турында

«Россия Федерацииндә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерацииндә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номеры Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Важашур авыл жирлеге Уставына таянып, Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге башкарма комитеты карап бирә:

1. Кушымта итеп бирелә торган 2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Кукмара шәһәре муниципаль берәмлекендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын расларга

2. Әлеге карарны авыл жирлеге территорияндә урнашкан мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырып, халыкка игълан итәргә; шулай ук «Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә Кукмара муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырырга.

Житәкчә

П.Л.Иванов

Важашур авыл жирлеге
Башкарма комитетының
16.11.2022 12 номерлы каары
белән расланды

*2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Күкмара муниципаль районының
Важашур авыл жирлегенә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү
ПРОГРАММАСЫ*

2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Важашур авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы паспорты

Программаның исеме	2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Важашур авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасы
Программаның заказчысы:	Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Важашур авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен иң үңайлы шартлар тудыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру; - халықны эш белән тәэммин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту; - ёстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнес белән мәшгульләр санының еллык арту; - продукцияне, эшләрне, хезмәт күрсәтүләрне эшләп чыгаруның гомуми күләмендә кече предприятиеләрнен еллык өлеше арту; - жирлек бюджетына кече һәм урта эшмәкәрлектән кергән салым керемнәре өлешен арттыру; авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итү; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәэммин итү; кече эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукий яктан ярдәм күрсәтү.
Программа белән идарә итү	Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге башкарма комитеты

Программаны финанслау чыганаклары	Жирлек бюджеты 6 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 1) 2022 ел – 1,5 мең сум; 2) 2023 ел – 1,5 мең сум; 3) 2024 ел – 1,5 мең сум; 4) 20243 ел – 1,5 мең сум;
Программаның төп башкаручылары	Кукмара муниципаль районы Важашур
Программаның үтәлешен тикшерү	_____ буенча Важашур авыл жирлегене Советының дайми комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Важашур авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү
3. Программаның социаль-икътисади нәтиҗәлелегенә көтелгән бәя
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре
5. 2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Важашур авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чаралары

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының

Важашур авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятынен эшлекле тормышының ин динамик һәм сыйылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенең тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятында эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясeneң həm тормыш ориентирларының үзгәреү;

кече həm урта эшмәкәрлекнең сыгылмалылығы həm житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләрне həm фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру həm куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Важашур авыл жирлегендә кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү həm тормышка аныру зарурлығы туа.

Бүген жирлектә күпчелек Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы həm жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәт нәтижәсендә нык күтәрелә торган бизнесны актив үстерү өчен барлық ресурслар да бар.

2. Кече həm урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары həm аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Важашур авыл жирлегендә кече həm урта эшмәкәрлек шактый нык позициядә торуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече həm урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәnlеге үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларыннан файдалану кыенлығы, кредит ресурсларының hərkem файдалана алырлык булмавы фонында үз финанс чараларың җитмәве;

- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече həm урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълүматы аз булу, административ каршылыklar həm эшмәкәрлек эшчәnlеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәnlеге субъектлары тарафыннан каарлар кабул итүне həm гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече эшмәкәрлек субъектларының социаль җаваплылығы югари булмау (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү həm аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте həm социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече həm урта эшмәкәрлекне алга таба да дайми үстерү həm булган каршылыklarны урыннарда мәгълүмати, белем бирү, консультация, финанс юнәleshләрендә комплекслы həm адреслы ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен унайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элемтәләрне həm кооперацияне жайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән генә жиңеп чыгу мөмкин. Программа, билгеләнгән максатларга ирешү өчен, жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә həm оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә көтелгән бәя

Программа Кукмара муниципаль районнының Важашур авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруға юнәлдерелгән чаralар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисади һәм социаль стабильлекнең ин мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китерүне стимуллаштыра торган уңай икътисади мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисади яктан нығыту;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәр үсеше;

- мәшгульлекнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүү, кече

эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәҗәсен күтәру;

- көндәшлеккә сәләтле продукция, жирле житештерү хезмәтләре белән товар базарын тулыландыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылығы арту.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуға юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэммин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалығы продукциясе житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемтә өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

5. 2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Күкмара муниципаль районының Важашур авылы жирлегенде кече һәм урта эшмәкәрлекне Устера программасының төп чаралары

4. Кече һам урта эшмекерлекке мәртевмати-консультация ядраме күрсату.				
1	Районда кече һам урта эшмекерлеккө ярдам итү һам абы үстөрү өлкөндө Уткаруелдордай өзгөрүштүүмүн якшын таёмин итү	Кече һам урта бизнес вәкилдеринен алдынты эш тәжрибасен системалаштыру һам тарату. Татарстан Республикасы Кукмарा муниципаль районнынын Важашуп авыл жиһүете Башкарма комитети Уткаруелторган конкурсларда, күргөзмелердө, башка чараларда катнашууга кече эшмекерлек субъектларын жеңел итү	Финанслау каралыптар	2022 – 2025 елдар
5. Эшмекерленүүндейтүрүштүү үйнелүү фикер формалаштыру				
1.	Кече эшмекерлек субъектларын күрүлэмелерди, яшнүүчилерди, көмүкүлдерди катнашууга жеңел итү.	Эшмекерлеккө Устурту ядрам итү, эшмекерлек эпичелегенен ин яхши субъектлары эшнен алдынты тәжрибасен тарату. Татарстан Республикасы Кукмарा муниципаль районы Важашуп авыл жирлегенен социаль-икътисади үсүшүндө кече һам урта бизнесческин ролен һам ахемиятен пропагандалуу	Финанслау каралыптар	2022 – 2025 елдар